

ратура е посветено специалното изследване на С. Ф. Елеонси — «Поэтические образы „Слова о полку Игореве“ в русской литературе конца XVIII—начала XIX в.»¹. Авторът, след като дава конкретния материал из творчеството на ред руски писатели, прави следното обобщение в края на изследването си: «Начиная с Хераскова и Карамзина, русские писатели не переставали проявлять самый живой и глубокий интерес к „Слову о полку Игореве“ как истинно поэтическому памятнику нашего героического прошлого. Патриотические мотивы „Слова“ находили ответный отклик во многих произведениях конца XVIII—начала XIX века, испытавших влияние „Песни о походе Игоря“. Ее художественные образы воспринимались непосредственно и эмоционально, обогащая поэтическую речь писателей этой эпохи. „Слово о полку Игореве“, таким образом, вновь влилось в общий поток литературного развития. Вместе с тем уже современники открытия и первого издания „Слова“ сумели в основных чертах правильно осмыслить его значение не только для отечественной, но и для мировой истории литературы и культуры».²

След обнародването му през 1800 г., «Слово о полку Игореве» буди голям интерес сред славянските народи; в резултат на това се явяват неговите славянски преводи — чешки, полски, сръбски, хърватски, български и пр. Един от първите славянски преводи на туй произведение е на полски език, сторен през 1806 г.³ от К. Годебский. Чешкият превод на В. Ханка излиза през 1821 г.

«Словото» обаче има не само преводи, но и подражания и разни отгласи в поезията на славянските народи. Чешкият учен Богумил Видра публикува специално изследване «„Слово о полку Игореве“, неговите отгласи и влиянието му в полската и чешката литература».⁴ Подобно изследване, отнасящо се до въздействието на тази класическа староруска творба върху развитието на литературите на южнославянските народи — българска, сръбска, хърватска, словинска, досега няма. Такова изследване е необходимо и полезно. В такъв смисъл се изказва и съветският учен В. Д. Кузмина, пишейки: «Несомненно, что тщательное и целеустремленное изучение славянских литератур раскроет также воздействие „Слова о полку Игореве“ на балканские литературы XIX в. (болгарскую, сербскую, черногорскую), где аналогичные материалы еще не были собраны. Эта одна из задач, которую должно поставить перед собой советское славяноведение. Только тогда можно будет ясно и отчетливо представить себе во всем объеме общеславянское значение „Слово о полку Игореве“».⁵

Настоящата кратка статия представлява такъв пръв опит да посочи въздействието и отгласа от «Слово о полку Игореве» в развой на българската художествена литература. Аз съзнателно оставям на страна въпроса за оценката на «Словото» в нашата научна книжнина — това ще бъде

¹ Слово о полку Игореве. Сборник статей под редакцией И. Г. Клабуновского и В. Д. Кузьминой. М., 1947, стр. 95—123. Има и друго специално изследване по тоя въпрос от Ю. В. Панышова: «Слово о полку Игореве» в русской и украинской поэзии XIX—XX вв. (Уч. зап. ЛГУ, сер. филолог. наук, вып. 4, Л., 1939, стр. 304—319). Тази работа за сега ми е позната само библиографски.

² С. Ф. Елеонский. Поэтические образы «Слова о полку Игореве» в русской литературе конца XVIII—начала XIX вв. В сб. «Слово о полку Игореве», М., 1947, стр. 119.

³ См. статью М. М. Шольсона «О первом переводе „Слова о полку Игореве“ на польский язык» в настоящем томе, стр. 74 (Ред.).

⁴ «Slovo o polku Igorevě», jeho ohlasy a vlivy v literatuře polské a české. «Bratislava», IV, 1930, с. 528—579.

⁵ В. Д. Кузьмина. «Слово о полку Игореве» как памятник мировой литературы. В сб. «Слово о полку Игореве», М., 1947, стр. 10.